

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 5/3

2016 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у квітні 2016 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Презентація українського мистецтва світові на найважливіших майданчиках, особливості функціонування культурних центрів України за кордоном – такими були основні теми зустрічі Міністра культури України Є. Нищука з представниками команди «Культурна дипломатія України від МЗС» Д. Кулебою та О. Жук.

Питання культурного співробітництва між Україною та Литовською Республікою, зокрема, щодо обміну досвідом у сфері збереження культурної спадщини, розвитку музейної справи та проведення спільних культурно-мистецьких заходів, обговорено 13 квітня на зустрічі заступника Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. Вітренка з Віце-Міністром культури Литовської Республіки Ромасом Яроцкісом, який прибув до України з метою відкриття найбільшого спільного міждержавного проекту України та Литовської Республіки в галузі культури – мистецької акції «Литва – Україна: культурне партнерство 2016». Ромас Яроцкіс також відвідав ряд найвизначніших пам'яток України – Патріарший Свято-Володимирський кафедральний собор Української Православної Церкви Київського патріархату, Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, Національний музей історії України, Національний музей народної архітектури та побуту України тощо.

15 квітня А. Вітренко провів зустріч з Генеральним секретарем Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) Майклом Хрестідісом та Генеральним консулом України в Стамбулі В. Боднаром. Розглядалися питання щодо спільних проектів, які сприятимуть активному розвитку туризму в Чорноморському регіоні й забезпечать розробку культурних маршрутів. Окремою темою зустрічі стало питання необхідності співпраці між країнами – членами ОЧЕС у сфері протидії незаконному переміщенню культурних цінностей.

7 квітня в Чернівцях відбулася зустріч співголів Змішаної міжурядової українсько-румунської комісії з питань забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин. Під час зустрічі, в якій взяв участь заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. Вітренко, досягнуто домовленості щодо відновлення роботи комісії, а також про сприяння у забезпеченні прав української національної меншини в Румунії та румунської – в Україні.

6 квітня відбулася зустріч Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України В. Кириленка з білоруською письменницею і публіцисткою, лауреатом Нобелівської премії з літератури за 2015 рік Світланою Алексієвич, чий візит в Україну відбувся за сприяння Посольства Швейцарії в Україні. Під час зустрічі обговорювалися важливі питання подолання наслідків тоталітарного минулого на пострадянському просторі й конкретні кроки, які здійснює Україна на цьому шляху, та роль громадянського суспільства України та Білорусі у цих процесах. Також В. Кириленко та Надзвичайний і Повноважний Посол Швейцарської Конфедерації в Україні та Молдові Гійом Шойрер обговорили питання поглиблення культурно-гуманітарного співробітництва між Україною та Швейцарією. Під час свого візиту в Україну Світлана Алексієвич 7 квітня у Домі освіти та культури «Майстер Клас» мала зустріч з українськими читачами, а 28 квітня у Національному музеї «Чорнобиль», відбулася презентація-читання її роману «Чорнобильська молитва: Хроніка майбутнього» в українському перекладі О. Забужко.

19–22 квітня в Краматорську та Слов'янську Донецької області відбувся форум «UkraineLab: Розвиток громад та локальні ініціативи в (пост)кризових регіонах», на який приїхали культурні і громадські діячі, представники соціально відповідального бізнесу з України, Німеччини, Польщі, Угорщини, Грузії, Азербайджану, РФ, Великої Британії та Болгарії. Учасники працювали над темою розвитку локальних громад з перспектив освіти, культури, урбаністики, соціального підприємництва та діалогу. Місцеві мешканці змогли взяти участь у дискусіях про децентралізацію, розвиток міст і культуру, познайомитися з культурними діячами, соціальними активістами, відвідати майстер-класи, презентації арт-проектів, вистави та кінопокази.

За кордоном

В рамках офіційного візиту до Японії Президент України П. Порошенко відвідав місто Кіото, де провів зустріч з губернатором префектури Кіото Кейдзи Ямадою, мером міста Кіото Дайсаку Кадокавою та головою Торгово-промислової палати міста Кіото Йосіо Татейсі. Сторони обговорили шляхи розширення співпраці між двома країнами та проведення низки заходів в рамках року Японії в Україні у 2017 році. У рамках візиту П. Порошенко зустрівся з

українською громадою Японії, об'єднаною в товариство «Краяни». Українська делегація познайомилася з історичними місцями давньої японської столиці.

У місті Браго (Португалія) за ініціативи та за кошти Української православної церкви Київського патріархату було відкрито пам'ятник Героям Небесної сотні. Архітектором виступив місцевий художник Ф. Жорж. В офіційній церемонії взяли участь Посол України в Португалії І. Огнівець, Архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон та інші представники духовенства, віцепрезидент Муніципальної ради Браги Фірмішну Маркеш, представники української громади Португалії.

23 квітня у місті Нінбо (КНР) було відкрито українську дитячу хореографічну школу. На урочистому заході виступили представники Харківської дитячої хореографічної школи.

Нагороди

В Україні

Суми та Чорноморськ Одеської області отримали нагороду Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) «Прапор честі», якою відзначають муніципалітети за європейську діяльність, розвиток дружби і співпраці між європейськими регіонами та поглиблення зв'язків між ними.

До роковин трагедії на ЧАЕС

В Україні

До 30-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС в Україні було проведено численні заходи за участі зарубіжних представників.

26 квітня у Музеї історії міста Києва відбулася прем'єра Chernobyl VR Project під назвою «Місто-привид. Світова прем'єра подорожі». Інноваційний проект польських розробників має на меті увічнити пам'ять про катастрофу 1986 року за допомогою віртуальної подорожі Чорнобилем та Прип'яттю. Організаторами заходу є польська компанія The Farm 51, Fundacja Otwarto Dialog, Український інститут національної пам'яті, Агенція Іміджу України та громадська організація Global Ukraine. Презентація тривала до 10 травня.

Американський фотограф корейського походження Сонгте Джонг представив власну фото-історію «Подих у Чорнобилі» у столичному просторі «Щербенко Арт Центр». Експозицію склали дві серії світлин: «Прип'ять» – фотознімки закинутих палат, коридорів, кімнат; «Самосели» – фотопортрети літніх людей, які повернулися у рідні будинки доживати останні дні. Проект здійснено за підтримки організації «Green Cross Україна» та Асоціації дружби з Україною (Республіки Корея).

За кордоном

17 квітня в Українському Греко-Католицькому Соборі Непорочного Зачаття у Філадельфії відбувся меморіальний захід «Молитва за Україну» із вшанування пам'яті жертв Чорнобильської трагедії та загиблих від російської агресії на Донбасі. Молитву зачитали архієпископ Української католицької архієпархії Філадельфії та митрополит Української католицької церкви в США Стефан Сорока, митрополит Української Православної Церкви в США архієпископ Антоній і пастор Сергій Савчук з української баптистської церкви. Окрім молитви, відбувся концерт, в якому виступили гурт «Бандура» та український дитячий хор. У заході взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в США В. Чалий, українська громада зі штатів Пенсільванія, Нью-Джерсі, Меріленд і Нью-Йорк.

14 квітня в Українському культурному центрі у Парижі (Франція) пройшла дискусія «Чорнобильська зона лише місце трагедії чи новітній соціокультурний феномен?». Учасники: письменники М. Камиш, О. Михед та Г. Акерман. Модератор – культурний аташе Києва у Франції І. Карпа. Захід пройшов за підтримки Посольства України у Франції.

Мистецькі заходи

В Україні

XIII фестиваль «Французька весна в Україні», організований Посольством Франції в Україні, Французьким інститутом в Україні та фундацією «Альянс Франсез» в Україні проходив 2–26 квітня у Києві, Дніпропетровську, Запоріжжі, Львові, Рівному, Одесі, Харкові та інших містах. Фестиваль відкрився світловим шоу «Анукі у пошуках весни», поставленим французькою компанією Aglaia. Також у програмі заходу: фестиваль допрем'єрних показів французьких картин 2015–2016 років – «Новини з планети Марс» (реж. Домінік Молль), «Зразкова сім'я» (реж. Жан-Поль Раппно), «Асфальт» (реж. Самюель Беншетрі), «21 ніч разом з Патті» (реж. Арно Ларрьйо та Жан-Марі Ларрьйо), – короткометражні фільми програми «Довгі ночі короткого метра», а також ретроспектива фільмів режисера Жака Одіара «Пророк», «Іржа та кістка», «Діпан»; з нагоди 30-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС відбулася зустріч з письменницею Галиною Акерман; кулінарний майстер-клас «Французька кухня для всіх» від шеф-повара Матьє Ардена; виставка фотографій від Франсіса Мазюе «Майданчик»; виставка «Ілюстарт» – до експозиції увійшли роботи художників паризької галереї «L' Illustre Boutique», а також учасників українського клубу ілюстраторів Pictoric; концерти «Віват, Оффенбах!» (диригент – Філіпп Уї) та групи Rapsodie; театральний спектакль «БлаБлаБла» від компанії D.N.B. та п'єса «За зачиненими дверима» Ж. П. Сартра від компанії Agathe Alexis; пре-

зентація монументального розпису від мораліста Pantonio. Французька літературна програма була представлена в рамках V Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал»: франко-німецький проект «Чи про все може говорити дитяча література?»; французька сучасна ілюстрація від Юбера Пуаро; вручення премії імені Г. Сковороди за найкращий переклад з французької мови на українську. Серед гостей – письменники Мішель Онфре, Роман Рижка.

Майстри сучасного танцювального мистецтва з країн Західної Європи взяли участь у III Міжнародному фестивалі хореографічного мистецтва «КМАТОБ-Fest – 2016», що проходив 27 та 28 квітня у Києві. У програмі танцювальні вистави: «Деякі чоловіки мають померти» в постановці хореографа Томаса Меттлера (Швейцарія), «Адур» від хореографа Хорхе Хауреґі Аллю (Іспанія) та ін.

Артисти з Вірменії, Бразилії, Німеччини, Ізраїлю, Латвії, Франції, Чилі, Швейцарії та України взяли участь у VI Міжнародному фестивалі клоунів і мімів «Комедіада», який проходив у рамках одеської «Гуморини». Кращим коміком 2016 року визнано клоуна Гастоуна Флопа (Франція). Спеціальний приз президента фестивалю «Комедіада», народного артиста України Г. Делієва отримав клоун Жером Аруша (Ізраїль). «Дуркачем вищої категорії» за кращий сценарій і режисуру визнано комік-дует «Привіт» (РФ), а «сміхачем вищої категорії» за кращу акторську майстерність – клоуна Valbatarin з Чилі

За кордоном

1–30 квітня в польському місті Вроцлав, яке 2016 року отримало статус «Європейської столиці культури», проходив «Львівський місяць», протягом якого українські музиканти, художники, кінематографісти й літератори представляли своє мистецтво. Відбулося відкриття арт-проекту «Український зріз: переТВОРЕННЯ», де було виставлено твори сучасних митців з усієї України. До експозиції увійшли роботи знаних вітчизняних художників О. Тістола, О. Ройтбурда, П. Макова, І. Гусєва, а також представників молодого покоління – Р. Мініна, А. Кахідзе, В. Ралко, художників з «Відкритої групи» та інших. Окрему частину виставки під назвою «(Де)(ре)конструювання» було присвячено українському медіа-арту, де презентували найбільш знакові роботи цифрового мистецтва часів незалежної України. На одній з центральних площ Вроцлава виступали гурти зі Львова Lemko Bluegrass Band і «ГИЧ Оркестр», київська група Vivienne Mort та співачка О. Здоровецька. До відкриття організатори «Львівського місяця» підготували покази фільмів «Жива ватра» (реж. О. Костюк) і «Гамер» (реж. О. Сенцов). Також пройшли літературні вечори за участі Ю. Андруховича й Т. Прохаська, дискусії та майстер-класи.

Естрадно-духовий оркестр Закарпатської обласної філармонії під керівництвом В. Співака взяв участь у Днях добросусідства України та Румунії, що

проходили у прикордонному селі Микула повіту Сату-Маре (Румунія). Також у складі української делегації був голова Закарпатської обласної державної адміністрації Г. Москаль.

12 квітня в Українському Домі у Варшаві (Польща) відбулася зустріч «ARTPOLE.LU #весна #війна #арт – Мистецькі проекти на сході України». Одна з засновниць мистецької агенції «АртПоле» О. Михайлюк та директор і керівник проектів М. Ганюшкіна розказали про арт-заходи на сході України. Зокрема, вони звернули увагу на такі проекти, як «розділові» та «Вхід на Схід». Також вони згадали про «ARTPOLE.SU» – творчу лабораторію в садибі Мсциховського під Алчевськом (Луганська область), що розпочалася у травні 2014 року, але передчасно припинила своє існування через подальші військові події в регіоні.

Театр В Україні

Танцювальні театри Loguidice Dance Company, Igor & Moreno (Велика Британія), Radi Dari Fish (Литва), Польська Платформа Танцю (Польща), Jo Strømgren Kompani (Норвегія) та ін. взяли участь у Міжнародному фестивалі сучасного танцювального театру Zelyonka Fest 1.6, який проходив 20–25 квітня у Києві та 26 квітня у Харкові. У програмі фестивалю – конкурс молодих українських хореографів, панорама найкращих пластичних вистав з Європи, панельні дискусії. Конкурс хореографів оцінювало міжнародне журі у складі хореографів: Ентоні Бейкера (Велика Британія, танцювальний центр Dance City у Ньюкаслі); Морено Соліньяса та Ігоря Ужелаї (Велика Британія, компанія Igor & Moreno); Войтека Капрона (Польща, Люблінський театр танцю); Даріуса Беруліса (Литва, компанія Radi Dari Fish).

21–24 квітня у Львові пройшла VI Польська театральна весна – щорічний фестиваль театрів польської діаспори (професійних та аматорських). Гостями фестивалю стали: Польська театральна студія «Театр Студіо» з Вільнюса (Литва); актори Анна Сенюк та Гжегож Малецькі (Польща), Польський театр ім. Ю. І. Крашевського з Житомира; Польський народний театр зі Львова. Організатор фестивалю – Генеральне Консульство РП у Львові та ін.

Музика В Україні

Музиканти з Австралії, Болгарії, Італії, Ізраїлю, Німеччини, Китаю, Азербайджану, Білорусі, Сербії та України брали участь у XI Міжнародному конкурсі молодих піаністів пам'яті В. Горовиця, який проходив з 20 квітня по 4 травня у Києві. Виступи конкурсантів оцінювало журі, до складу якого увійшли:

професор школи музики в Нью-Йорку Валіда Расулова-Сук (США), народна артистка Грузії Манана Доїджашвілі, піаніст Альберто Нозе (Італія), піаніст Войцех Світала (Польща), художній директор Асоціації Анімато Маріан Рибіцкі (Франція) та ін. У «середній групі» серед закордонних учасників третю премію та бронзову медаль отримав Джордже Радевські (Сербія), п'яту премію – Чень Ванчуань (Китай), шості премії – Марія Десіслава Стойчева (Болгарія) та Павле Крстич (Сербія–Австрія). У «молодшій групі» переміг конкурсант Лао Жуй Сі (Китай), якому лише 11 років і який отримав і першу премію (2000 доларів США), і золоту медаль, і спеціальний приз для наймолодшого учасника у своїй категорії. У групі «Горовиць-Дебют» першу премію виборов учасник Кирило Барташевич (Білорусь). Спеціальний гість із Франції Маріан Рибіцкі вручив переможцеві О. Канке (золота медаль у «середній групі», Україна) власний спецприз – концертний виступ в залі Альфредо Корто у Парижі.

За підтримки Польського Інституту в Києві у столиці відбувся концерт скрипальки Дороти Андершевської (Польща) з Академічним симфонічним оркестром Національної філармонії України під орудою Р. Кофмана.

Скрипалька Сара Чанг (США) разом з українським New Era Orchestra під керуванням Т. Калініченко виступила 19 квітня у Національній опері України. У програмі – концерт для скрипки з оркестром Я. Сібеліуса, секстет «Спогад про Флоренцію» й увертюра-фантазія «Ромео і Джульєтта» П. Чайковського. Захід відбувся за підтримки Посольства США в Україні, Посольства Республіки Корея в Україні та Міністерства закордонних справ України.

Музичні гурти Greenleaf (Швеція), Dekonstruktor (РФ), Coat (Білорусія), Elder (США), Weedpecker (Польща) та інші взяли участь у рок-фестивалі Robustfest, що проходив 23–24 квітня у Києві.

Музиканти Дмитро Ситковецький (скрипка, диригент, США) та Дмитро Суховієнко (фортепіано, Бельгія) взяли участь у концертах «Менухін – 100», що проходили у Києві, Одесі та Львові у рамках відзначення сторіччя від дня народження одного з найвидатніших музикантів ХХ століття, скрипаля Ієгуді Менухіна (США).

Польсько-український ансамбль сучасної музики Neo Temporis Group під орудою диригента Лукаша Вудецького (Польща) з проектом «Нова музика. Діалог без кордонів» здійснив концертне турне чотирма містами України: Львів, Івано-Франківськ, Київ та Одеса. В програмі концертів прозвучали твори композиторів з Польщі (С. Купчак, К. Непельський, Д. Пшибильський, Є. Корновіч) та України (О. Шмурак, Б. Сегін, М. Коломієць, З. Алмаші). Ведуча концертів – музичний критик Моніка Пасечнік (Польща).

10 квітня у Концертній залі ім. С. Людкевича Львівської філармонії з концертом в рамках II Мистецького проекту «Європейські музичні зустрічі у

Львові» виступили учні спеціалізованих музичних шкіл Львова та країн Європи. У цій міжнародній музичній імпрезі взяли участь: Марія-Тереза Борек (гобой, Польща), Андреа ді Стефано (фортепіано, Італія), Сара Раер (труба, Німеччина), Ізабель Тільє (флейта, Німеччина), Роберта Палладіна (валторна, Італія), Йоанна – Майя Ясновска (фортепіано, Польща) та ін.

У XXII Міжнародному фестивалі сучасного мистецтва «Два дні й дві ночі нової музики», що проходив 23–24 квітня в Одесі взяли участь музиканти з Австрії, Азербайджану, Бельгії, Великої Британії, Данії, Еквадору, Ізраїлю, Ірану, Іспанії, Італії, Кореї, Литви, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, РФ, Словаччини, США, Туреччини, України, Фінляндії, Франції, Чилі, Японії.

Український письменник Ю. Андрухович та польський рок-гурт Karbido 26 квітня в Одесі та 28 квітня у Києві презентували проект «V.S.O.P.» з нагоди десятиріччя творчої співпраці. Заходи пройшли за фінансової підтримки Міністерства культури і національної спадщини Республіки Польща.

За кордоном

23 квітня у Відні (Австрія) відбувся концерт «Музична зустріч з Україною» Луганського академічного симфонічного оркестру під керуванням австрійського диригента Курта Шміда. На вечорі були виконані твори сучасних українських композиторів та власні твори Курта Шміда.

18-річний піаніст М. Івашкевич з міста Долина, що на Івано-Франківщині, отримав першу премію на Швейцарському молодіжному музичному конкурсі у Ной-Шатель.

Піаністи Х. Михайличенко, С. Жолобова (Київ) та Я. Молочник (Львів) стали лауреатами Міжнародного конкурсу молодих піаністів «Merci, Maestro!», що проходив у Брюсселі (Бельгія).

Образотворче мистецтво

В Україні

З 12 по 25 квітня в Києві експонувалася виставка «Урбаністичні джунгли» американської художниці українського походження Монік Роллінз. В експозиції – рисунки, картини, колажі.

У Музеї історії Києва проходила виставка «Illusion» німецького стріт-арт художника Джоні Крека, організована арт-простором «Lera Litvinova Gallery». Спеціально для проекту в Україні художник підготував роботи, виконані на полотнах. На вернісажі були присутні Надзвичайний і Повноважений Посол Держави Кувейт в Україні Юсеф Хусейн Аль-Габанді, представники посольств Німеччини, США, Данії, Алжиру, Грузії, Білорусі та ін.

У Вінниці проходила виставка сучасного мистецтва Польщі «Простір наявності». Організаторами заходу виступили Інститут образотворчого мистецтва Університету ім. Я. Кохановського (Польща) та Вінницький обласний краєзнавчий музей. Виставка мала на меті популяризацію сучасного мистецтва Польщі на теренах України. Експозицію склали 39 творів у різних техніках візуального мистецтва: Артура Барткевича, Пауліни Домагали, Люцини Гоздек, Веслава Лучая, Якуба Матиса, Бартоломея Михальського, Єви Пелки, Владислава Щепанського, Рафала Урбанського, Яна Валясека, Войцеха Вежбіцького, Йоанни Зак. Вернісаж пройшов за участі делегації з Польщі, співробітників музейних закладів міста, представників громадських організацій та авторів виставки.

13 квітня в Національному музеї Тараса Шевченка фотовиставкою «Щодення. Литва у фотографіях 1963–2013 рр.» відкрито найбільший спільний міждержавний проект України та Литви в галузі культури – мистецьку акцію «Литва – Україна: культурне партнерство 2016», що реалізовується у партнерстві міністерств культури України і Литовської Республіки та Посольства Литовської Республіки в Україні. У вернісажі взяв участь Міністр культури Литовської Республіки Ромас Яроцкіс. В експозиції було представлено фотороботи таких митців литовської фотографії, як Ромуальдас Пожярскіс, Альгірдас Шяшкус, Вітас Луцкус, Артурас Валяуга, Міндаугас Кавалаяскас, Александрас Маціяускас, Донатас Станкявічюс, Антанас Суткус, Гінтарас Чясоніс, Альгімантас Кунчюс, Ромуальдас Ракаускас. Захід організовано Національним музеєм Тараса Шевченка, Каунаським відділенням Спілки фотомитців Литви та Інститутом культури Литви.

А 19 квітня в Інституті проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України у рамках міждержавного проекту «Литва-Україна. Культурне партнерство 2016» було відкрито виставку «Фото-Відео-Медіатекстиль», на якій представлено роботи сучасних литовських митців. До експозиції увійшли арт-об'єкти, інсталяції, картини, виконані за допомогою сучасних технік цифрового друку, вишивання на металі та тканин на комп'ютеризованому верстаті. У рамках проекту пройшли лекції, присвячені використанню текстилю в сучасному мистецтві, а також майстер-клас від художниці Егле Ганда Богданене, яка створює аплікації з целюлози, льону, бавовни і поліестеру. Після Києва виставка вирушить до Дніпропетровська та Одеси.

У Києві пройшли творчі зустрічі з чеським фотографом Томашем Грузою на теми: «ArtMap та чеська художня сцена. Презентація культурної карти Чеської Республіки через платформу ArtMap. Дискусія про можливості співпраці між художниками обох країн» та «Презентація авторських робіт та представлення платформи Fotograf». Подія відбулася за підтримки Чеського культурного центру у Києві.

Виставка фотографій грецького фотографа Костаса Асіміса проходила з 6 по 25 квітня у Києві. В експозиції – фотографії, присвячені історії становлення і розвитку життя ченців на Святій Горі Афон, афонських храмів, побудованих в стилі візантійської архітектури, сцен з життя жителів Святої Гори.

Посольство Республіки Польща в Україні спільно з Музеєм історії Києва з 18 квітня до 3 травня представили у столиці документальну фотовиставку «Самаритяни з Маркової», присвячену родині поляків Вікторії і Юзефа Ульмів з села Маркова (Польща), які віддали своє життя, рятуючи євреїв під час окупації Польщі нацистами у період Другої світової війни. Відвідувачі могли також ознайомитися з коротким фільмом про відкритий у місцевості Маркова в південно-східній частині Польщі Музей імені Сім'ї Ульмів – Праведників серед Народів Світу.

3–17 квітня в Одесі відбувся фестиваль *Odessa // Batumi Photo Days 2016*, де представили своє мистецтво сучасні фотографи з України, Грузії, Туреччини, Польщі, Франції, США, Білорусі, Молдови, Малайзії, Сінгапуру, Південної Кореї. Протягом фестивалю відбулися вуличні фотовиставки, вечірні покази фоторобіт, майстер-класи та дискусії від вітчизняних і зарубіжних фахівців.

У Києві з 31 березня по 6 травня тривала виставка сучасного мистецтва Білорусі під назвою «Zbor. Рух білоруського мистецтва». В основі виставки – 40 ключових творів, які, на думку експертної ради платформи білоруського сучасного мистецтва *Kalektar*, визначили основні тенденції та напрями розвитку сучасного білоруського мистецтва. В експозиції більше двохсот експонатів: документальні фотографії, дослідницькі есе, а також оригінальні роботи білоруських художників, створені в період з кінця 80-х років минулого століття до наших днів. Ініціаторами проекту виступили дослідницька платформа сучасного білоруського мистецтва *Kalektar* та український культурний фонд ІЗОЛЯЦІЯ. Крім того у рамках виставки відбулася лекція «Галерея Ў: стратегії та практики діяльності незалежної культурної інституції в Білорусі». Анна Чістосердова, співзасновник та арт-директор галереї сучасного мистецтва «Ў» (Мінськ), а також Ілона Дергач, куратор галереї, розповіли про діяльність «Ў» – центрального арт-майданчика сучасної Білорусі.

За підтримки Посольства Бельгії в Україні 29 квітня у Лисичанську Луганської області відбулося відкриття виставки «Іноземні інвестиції в Україну. Кінець ХІХ ст. – початок ХХ ст. Частина перша: Бельгія» у рамках програми Українського кризового медіа-центру «Культурна дипломатія між регіонами України». У події взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Бельгія в Україні Люк Якобс. На виставці представлено майже 250 історичних документів та світлин тих часів, які відтворюють важливий період розвитку українських регіонів. Серед них – унікальні фото самодіяльного театру «Малоро-

си» на Петровському заводі (Єнакієво), духового оркестру Донецького склазаводу, побудовані за рахунок керівництва підприємств православні і католицькі храми, театри, парки і бібліотеки.

Виставку «Порушена тиша перед бурею» було відкрито 15 квітня в Одесі за підтримки Австрійського культурного форуму і Почесного Консульства Австрії в Одесі. На ній було представлено експонати, що розповідають про усі сфери життя Австрії в довоєнний період.

За кордоном

28 квітня у словацькому місті Кошице було відкрито виставку «Культура і конфлікт: Ізоляція у вигнанні», яку організував український Фонд культурних ініціатив «Ізоляція». Експозицію склали роботи українських художників, які досліджують тему конфлікту на сході України. Це документальні фотографії й відео, а також інтерв'ю митців і громадських діячів, які перебували в полоні так званої «ДНР».

За співпраці Українського інституту національної пам'яті з Посольством України в Чехії 14 квітня виставку «Спротив геноциду» було відкрито у місті Брно. Експозиція мала на меті ознайомити громадськість зі спротивом, який чинило українське суспільство, передусім селянство, сталінському тоталітарному режиму у 1920-х – на початку 1930-х років.

До 5 квітня у паризькій галереї «Espace Jour et Nuit» (Франція) тривала виставка політичної карикатури української художниці Ю. Носар «25 неприємних малюнків». В експозиції представлено 25 малюнків інспірованих актуальними сюжетами міжнародного, французького та українського контексту. Куратор вернісажу – перший секретар відділу культурно-гуманітарного співробітництва, взаємодії з українською громадою Посольства України у Франції І. Карпа.

У Білостоку (Польща) було відкрито виставку під назвою «Вслухатись» української художниці О. Секереш. В експозиції серія паперових витинанок у вигляді чепурних сільських хатинок, які художниця виконала після своєї експедиції селами Підляшшя минулого року в рамках програми «Гауде Полонія».

Твори українських графіків К. та Т. Очередько експонувалися в Александрійській бібліотеці в Єгипті.

Український скульптор І. Ковалевич здобув першу премію Міжнародного конкурсу кераміки у місті Асколі Пічено (Італія).

На міжнародному фотоконкурсі Best of Photojournalism, який організовує журналістська асоціація NPPA знімок українця А. Ломакіна, який висвітлює подію із зони АТО, отримав друге місце у категорії Portrait and Personality.

Клуб католицької інтелігенції у Варшаві, Генеральне Консульство Республіки Польща у Луцьку, Волинська організація Національної спілки письмен-

ників України та Фундація культури шовкового шляху представили 22 квітня у столиці Польщі виставку вибраних ікон та творів сакрального мистецтва, створених під час IV–V міжнародних пленерів іконопису та сакрального мистецтва на Волині (2014, 2015pp.)

у 2014 році, а також у 2015 році під час V Міжнародного пленеру іконопису та сакрального мистецтва на Волині «Святі миру», який проходив в Інтеграційному центрі у селі Замлиння неподалік Любомля.

13 квітня у Лондоні відбулися торги New Now від одного з найпрестижніших аукціонних домів світу Phillips. З молотка пішли 10 робіт відомих сучасних художників України. Картину В. Сидоренка з відомого циклу «Левітація» було продано за \$26800, виконану на склі роботу молодого художника М. Деяка – за \$16 тис., а за скульптуру Counterforms Н. Білика віддали \$11600. Також на аукціоні було продано фотографії А. Савадова і картина В. Цаголова та роботи молодих художників, які встигли завоювати популярність, – Р. Мініна і А. Криволап. На Phillips дебютували художниця А. Валієва, яка презентувала картину «Мадонна з немовлям», виконану на синтепоні, й скульптор Є. Зігура з роботою «Повсталий колос».

Література В Україні

VI Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» – найбільша подія в Україні, що об'єднує літературу і мистецтво – з 20 по 24 квітня проходив у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал». Захід було приурочено до Всесвітнього дня книги і авторського права. Країнами-учасниками численних книжкових презентацій, творчих зустрічей, круглих столів були Німеччина, Швейцарія, Франція, Україна, Польща, Швеція, Норвегія тощо. Цьогоріч презентовано розширену міжнародну секцію-ярмарок та сцену «Кафе Європа». Зокрема, за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини та Інституту Гете в Україні вперше було представлено колективний стенд німецьких видавництв та спеціальну програму у партнерстві з Франкфуртським книжковим ярмарком. У програмі фестивалю взяли участь відомі письменники, філософи, літературні діячі та митці з більш ніж 10 країн. Зокрема на Книжковий Арсенал завітали такі автори, як Етгар Керет (Ізраїль), Зигмунт Мілошевський, Ігнатій Карпович (Польща), Каталін Доріан Флореску (Швейцарія), Карола Ханссон (Швеція), інтелектуали Мішель Онфре (Франція) та Ларс Свендсен (Норвегія), Свенья Ляйбер, Райнер Кунце (Німеччина), Бернд Шухтер (Австрія), Манана Менабде (Грузія) та інші.

Тема дитячої програми 2016 – «Особистість і особливе» – охоплювала такі важливі питання, як розвиток індивідуальності, повага до інакшості, толеран-

тність, а також соціалізація дітей з особливими потребами. Зокрема, Посольство Швейцарії представило на цю тему стенд книг з колекції ІВВУ. Почесний гість дитячої програми – всесвітньо відомий шведський письменник Ульф Старк, який презентував українські переклади своїх книг «Диваки і зануди», «Чи вмієш ти свистіти, Югане?», «Моя сестра – ангел» (Видавництво Старого Лева). Також фестиваль відвідала популярна письменниця Вігдіс Йорт (Норвегія, книга «Йорген + Анна = любов», ВСЛ) тощо.

Музикант і письменниця з Москви (РФ) Анна Герасимова 22 квітня у Києві презентувала збірку перекладів віршів «Вогнем по небу» литовського поета-модерніста Генрікаса Радаускаса та свій новий акустичний альбом «Крок в сторону», який записала спільно зі скрипалькою з Пермі Оленою Іпановою.

За кордоном

У рамках Ньюкаслського письменницького фестивалю, що відбувся у Сідней (Австралія), пройшла презентація книги поезії української поетеси О. Борис «Розбите життя».

Кіно

В Україні

Фільми з України, Естонії, Литви, Стрічки з Німеччини, Великої Британії, Бельгії, Угорщини, Китаю, Ісландії, Естонії, Швеції та Франції взяли участь у V Київському міжнародному фестивалі короткометражних фільмів #KISFF2016, що проходив 20–24 квітня в Києві. Цього року на фестивалі було показано 35 програм короткометражних фільмів. До складу міжнародного журі увійшли фотограф і режисер Пітер-Ян де Пю (Бельгія), аніматорка Река Бучі (Угорщина), режисерка Богдана Смирнова (Україна–США), керівник кінофестивалю «Молодість» А. Халпахчі (голова журі). Головний приз та приз глядацьких симпатій міжнародного конкурсу виборола стрічка «Партнер» (реж. Антуан Жоржіні, Франція). Приз за найкращу режисуру отримала стрічка «Хотару» (реж. Вільям Лабурі, Франція). Особлива відзнака журі дісталася роботі «Тематичний Парк» (реж. Рісто-Пекка Блом, Фінляндія).

Грузії та Австрії було представлено на III Міжнародному фестивалі історичного кіно, який тривав з 8 по 10 квітня у Києві. Кращим історичним ігровим фільмом було визнано «Зовсім самотні» (реж. Йонас Вайткус, Литва). За найкращий сценарій (повний метр) нагороду отримав фільм «1410. Відомий невідомий Грюнвальд» (реж. Олександр Матоніс, Литва). Найкраща операторська робота – «Лист Тарковському» (реж. В'ячеслав Бігун, Україна–Естонія). Кращий образ у кадрі – «Серце мами Гонгадзе» (реж. В'ячеслав Бігун, Україна–Грузія) тощо.

Австрійський культурний форум і компанія «Артхаус Трафік» провели у кінотеатрах Києва, Дніпропетровська, Харкова, Одеси та Чернівців V Тиждень австрійського кіно. У програмі огляду стрічки: «Кафе „Електрик”» (реж. Густав Ушицький), «Красуня» (реж. Домінік Гартль), «Один з нас» (реж. Стефан Ріхтер), «Серед сліпих. Екстремальне життя Енді Хольцера» (реж. Єва Шпрітцхоффер) та програма короткого метра Ars Electronica – 2015. Всі фільми демонстрували мовою оригіналу з українськими субтитрами.

У Києві, Одесі, Харкові, Львові та Вінниці пройшов Тиждень нідерландського кіно Flying Dutch, у рамках якого відбулася спеціальна подія – «Ретроспектива Алекса ван Вармердама». У програмі 8 фільмів культового артхаусного кінорежисера, актора, сценариста, продюсера і композитора Алекса Ван Вармердама: «Шнайдер проти Бакса», «Боргман», «Останні дні Емми Бланк», «Офіціант», «Малюк Тоні», «Сукня», «Мешканці півночі» і «Абель». Захід відбувся за сприяння Посольства Королівства Нідерландів в Україні та дирекції Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість».

XIV Тиждень іспанського кіно «CineFIESTA» пройшов в п'яти містах України – Києві, Одесі, Львові, Харкові і Вінниці. У програмі показів: «Ідеальний день» (реж. Фернандо Леон де Араноа), «Мініатюрний острів» (реж. Альберто Родрігес), «Моя грандіозна ніч» (реж. Алекс де ла Іглесія), «Пако де Лючія: пошук» (реж. Курро Санчес), «Мортадело і Філімон проти Джимі Торчка» (реж. Хав'єр Фессер). Всі фільми демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами. Захід організували Посольство Іспанії в Україні та Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість».

Львівська Мистецька формація Wiz-Art представила покази Польського короткого метра у Львові. У програмі стрічки: «Угода» (реж. Ева Смик), «Дослідження про чоловіків» (реж. Матеуш Гловацкі), «Ехо» (реж. Магнус фон Горн), «Басейн» (реж. Томек Дуцкі), «День бабці» (реж. Мілош Саковскі), «Розбита скеля» (реж. Себастьян Вебер).

Прем'єра польсько-українського проекту – документального фільму «Брати» (реж. Войцех Старонь, Польща) відбулася 26 квітня у Національному музеї Тараса Шевченка за підтримки Посольства Республіки Польща в Україні, Польського інституту в Києві, Самоуправління Вармінсько-Мазурського воєводства, Центру освіти і культурних ініціатив у місті Ольштин (Польща).

Лекція професора історії Індіанського університету, дослідника кіно та Донбасу, Гіроакі Куромії (США) пройшла у рамках проекту «Культурфільм. Кінематографічна Ревізія Донбасу» 7 квітня у Києві. Проект відбувся за підтримки Фонду Рози Люксембург в Україні, Державного фонду фундаментальних досліджень та Національного центру Олександра Довженка.

За кордоном

17 квітня в рамках «ArtMaidan Cinema – Українські кінодні у Гамбурзі» (Німеччина) демонструвалася стрічка «Параджанов» (реж. О. Фетісова та С. Аведікян) – біографічний фільм про одного із найвизначніших кінорежисерів ХХ століття – С. Параджанова. Кінодні у Гамбурзі відбуваються у період з січня по червень 2016 року за підтримки Державного агентства України з питань кіно, Міністерства закордонних справ України, Посольства України у ФРН, Генерального консульства України у Гамбурзі, а також Національного Центру ім. О. Довженка.

У Великій Британії відбулися покази українських стрічок з циклу кіноперформансів «Коло Дзиги» – проекту Національного центру О. Довженка. 10 квітня у рамках FILMIS 2016 було представлено німий фільм «Арсенал» (реж. О. Довженко, 1929) під акомпанемент британців Гая Бартелла та гурту Bronnt Industries Kapital, а 15 квітня у рамках SITE Festival 2016 – відреставрований авангардистський фільм – «Турксиб» («Сталевий шлях», реж. В. Турін, 1929) у живому музичному супроводі гурту Bronnt Industries Kapital.

18 квітня у рамках Ukrainian Canadian Film Festival відбулася прем'єра української документальної стрічки «Лазуровий пил» (реж. І. Павлюк). Фестиваль проходить протягом шести місяців, кожен місяць має свою окрему тематику. Квітень було присвячено 30-й річниці аварії на Чорнобильській АЕС.

Два проекти студії «Квартал 95» стали володарями міжнародної кінопремії WorldFest Remi Award (Техас, США). Політичний комедійний серіал «Слуга народу» – лауреат однієї з нагород в категорії «Серіали», а гумористичний мультфільм «Казкова Русь» удостоївся нагороди в номінації «Анімація». Церемонія нагородження переможців відбулася 16 квітня.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 02.06.2016. Обл.-вид. арк. 0,93. Б/т. Зам. 47. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12